

JAARVERSLAG

**BUREAU FINANCIËEL
TOEZICHT**

2016

*Postbus 14052, 3508 SC Utrecht
Euclideslaan 201, 3584 BS Utrecht
Telefoon: 030 - 251 69 84
Fax: 030 - 254 37 85
Internet: www.bureauft.nl*

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2016 van het Bureau Financieel Toezicht (BFT), zijnde een zelfstandig bestuursorgaan met rechtspersoonlijkheid gevestigd te Utrecht. Met dit verslag legt het BFT verantwoording af over de activiteiten die het in 2016 heeft verricht en de keuzes die het heeft gemaakt. Het zet belangrijke ontwikkelingen en gebeurtenissen uiteen die het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden. Daarnaast bevat dit verslag de jaarrekening 2016.

In dit jaarverslag treft u, naast het “BFT in vogelvlucht”, aan een bestuursverslag, een directieverslag en vervolgens de jaarrekening 2016.

BFT IN VOGELVLUCHT

Missie

Het BFT houdt vanuit zijn wettelijke taak onafhankelijk toezicht op de naleving van de wet- en regelgeving door juridische en financiële beroepsbeoefenaren. Door het bevorderen van zorgvuldig en normconform handelen van deze beroepsbeoefenaren draagt het BFT bij aan het maatschappelijk belang van rechtszekerheid en een integer werkend financieel stelsel.

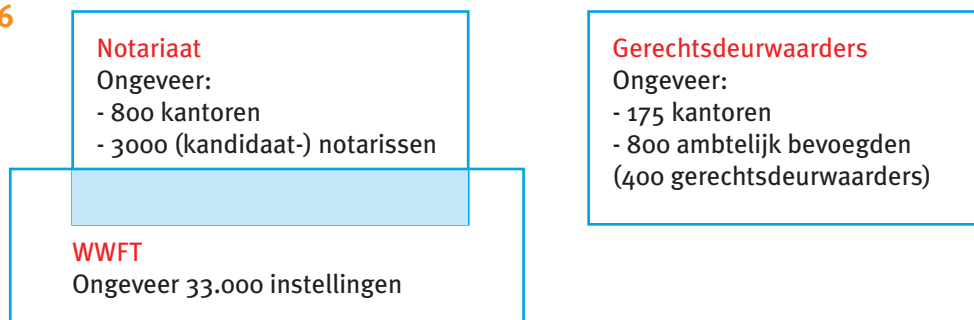
Visie

Door onafhankelijk toezicht en gericht op samenwerking streeft het BFT als deskundige toezichthouder naar normconform gedrag van de beroepsbeoefenaar. Dit doet het BFT op een zo effectief mogelijke wijze.

Basiswaarden

Om aan de missie en visie gevolg te kunnen geven vindt het BFT onder andere de volgende basiswaarden van belang: onafhankelijk, samenwerken, deskundig, effectief.

Toezicht BFT in 2016

Notariaat in 2016¹

- Het BFT heeft bij het notariaat 112 onderzoeken uitgevoerd met doorgaans één of meerdere bevindingen (normschendingen) per onderzoek.
- Er stonden eind 2016 50 notariskantoren op hoog risico.

Gerechtsdeurwaarders in 2016²

- Het BFT heeft bij de gerechtsdeurwaarders 29 onderzoeken uitgevoerd met in een aanzienlijk aantal gevallen één of meerdere bevindingen (normschendingen) per onderzoek.
- Er stonden eind 2016 22 gerechtsdeurwaarderskantoren op hoog risico.

WWFT in 2016³

- De afdeling WWFT heeft 33 bijzondere onderzoeken uitgevoerd in 2016.
- Naar aanleiding van deze bijzondere onderzoeken zijn 245 extra meldingen van ongebruikelijke transacties bij de FIU-Nederland gedaan.

Handhaving

In 2016 heeft het BFT in totaal 361 handhavingsmaatregelen opgelegd.

Financieel

De reguliere subsidie die het BFT in 2016 heeft ontvangen bedraagt € 6.043.000,-.

¹ Hieronder vallen (toegevoegd) notarissen en kandidaat-notarissen.

² Hieronder vallen (toegevoegd) gerechtsdeurwaarders en kandidaat-gerechtsdeurwaarders.

³ Hieronder vallen (toegevoegd) notarissen, kandidaat-notarissen, belastingadviseurs, registeraccountants, accountants-administratieconsulenten, dan wel degene die anderszins zelfstandig onafhankelijk beroeps- of bedrijfsmatig daarmee vergelijkbare activiteiten verricht, zoals administratiekantoren, belastingadviseurs en bedrijfseconomische adviseurs.

INHOUD JAARVERSLAG BFT 2016

	pagina
I. BESTUURSVERSLAG	6
II. DIRECTIEVERSLAG	7
1. Inleiding	7
2. Toezicht notariaat en gerechtsdeurwaarders	8
2.1 Notariaat	8
2.1.1 Werkzaamheden financieel toezicht	8
2.1.2 Werkzaamheden kwaliteits- en integriteitstoezicht	9
2.1.3 Thematische onderzoeken	10
2.2 Gerechtsdeurwaarders	11
2.2.1 Werkzaamheden financieel toezicht	11
2.2.2 Werkzaamheden kwaliteits- en integriteitstoezicht	11
3. Toezicht Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)	12
3.1 Samenwerken met ondertoezichtstaanden & ketenpartners	12
3.2 Onderzoeken	13
4. Handhaving door de afdeling Juridische Zaken / Handhaving (JZ/HH)	14
4.1 Handhavingsmaatregelen per beroepsgroep	14
4.2 Handhavingsonderwerpen per beroepsgroep	15
4.3 Opgelegde maatregelen door de tuchtrechter per beroepsgroep	16
4.4 Overig	16
5. De organisatie	17
5.1 Ontwikkelingen	17
5.2 Personeelsvertegenwoordiging (PVT)	17
5.3 Risicomanagement	16
5.4 Automatisering	18
5.5 Financiële situatie	18
5.6 Toekomst	19
	pagina
III. JAARREKENING 2016	20
1. Balans per 31 december 2016	
2. Winst- en verliesrekening over 2016	
3. Kasstroomoverzicht	
4. Algemene toelichting	
5. Toelichting op de balans per 31 december 2016	
6. Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2016	
7. Overige gegevens	
	pagina
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	33

I. BESTUURSVERSLAG

Het BFT is een betrekkelijk kleine organisatie die is belast met toezicht op een groot aantal verschillende beroepsbeoefenaren. Dit toezicht is van belang voor het vertrouwen in de beroepsgroepen. Door het bevorderen van zorgvuldig en normconform handelen van deze beroepsbeoefenaren draagt het BFT bij aan het maatschappelijk belang van rechtszekerheid en een integer werkend financieel stelsel.

Het BFT heeft ook dit jaar veel onderzoek gedaan en een groot aantal handhavingsmaatregelen moeten nemen. Leidraad hierbij is het risicogericht toezicht.

In 2016 is verder gewerkt aan de verbetering en de slagvaardigheid van de organisatie. Een punt van aandacht blijft de ICT. Bij deze vorm van toezicht is optimaal gebruik nodig van technische hulpmiddelen. Voorts is van belang dat de samenwerking met de stakeholders goed is. Dit is niet eenvoudig als de belangen of visies uiteen lijken te lopen. In 2016 bleek dat meer dan eens het geval, maar er is hard gewerkt aan verbetering van de informatie-uitwisseling en aan wederzijds begrip.

Het uitoefenen van adequaat toezicht in 2016 is te danken aan de inzet van de medewerkers. Het BFT mag zich gelukkig prijzen met de betrokkenheid van zijn mensen.

Samenstelling bestuur:

mr. A. Hammerstein
voorzitter

mr. P. Kole
bestuurslid/plv. voorzitter (tot 1 maart 2017)

mr. G.J. Olthoff
bestuurslid/plv. voorzitter (vanaf 1 maart 2017)

prof. J.C.A. Gortemaker RA
bestuurslid

II. DIRECTIEVERSLAG

Het jaar 2016 gaat bij het BFT de geschiedenis in als het jaar van extra omvangrijke toezichtszaken, waarvan sommige tevens in de publiciteit aandacht kregen. Bij de notarissen zag het BFT personen die bij ernstige normschendingen een faciliterende rol hadden, dan wel deze zelf pleegden. Bij de gerechtsdeurwaarders werd het BFT geconfronteerd met de opzettelijke verhulling van een miljoenentekort op de derdengeldrekening en het doorberekenen van onterechte en onnodige kosten. Bij de WWFT speelden diverse bijzondere onderzoeken waaronder onderzoeken naar facilitators van faillissementsfraude in het kader van het Project Niet-melders. BFT-breed zijn de Panamapapers aan de orde gekomen, een dossier waarbij WWFT-toezicht en het toezicht op het notariaat samenvloeiden. Deze zaken hebben veel tijd en aandacht gevraagd. Er kwamen nieuwe kwesties op die afstemming in de keten vereisten. Dit heeft tot bemoedigende resultaten geleid.

Het spreekt voor zich dat zaken als deze veel vragen van de medewerkers. Het heeft veel tijd en energie gekost en er is extra aandacht aan besteed. Dat is voor een deel logischerwijs gecompenseerd door herprioritering. Voor een belangrijk deel is er echter vooral harder en intensiever gewerkt. De werkdruk was hierdoor soms hoog.

Deze kwesties kennen ook een positieve kant. Het benadrukt het nut van een goede ter zake kundige samenwerkende toezichthouder. Het BFT heeft laten zien dat het op dat vlak goede stappen heeft gezet de afgelopen jaren. Die stappen blijft het BFT ook de komende tijd graag maken.

Ik wil graag iedereen die heeft bijgedragen aan de resultaten van 2016, in de ruimste zin van het woord, bedanken voor zijn inzet.

Marijke Kaptein
Directeur BFT

1. INLEIDING

Goed toezicht is bewust keuzes maken in een voortdurend veranderende omgeving. Het BFT maakt met beperkte middelen keuzes. Het BFT doet dit altijd onafhankelijk. Het BFT werkt samen met anderen en deelt zijn kennis. Signalen van directe stakeholders, burgers en ook van politie/openbaar ministerie worden gewogen. Naar aanleiding hiervan acteert het BFT in eerste instantie op de ernstigste en meest actuele signalen. Indien noodzakelijk zal het BFT signalen verder onderzoeken al dan niet per plaatse. Ook hier kunnen dilemma's optreden, waarbij keuzes gemaakt moeten worden. Hierbij doet het BFT aan waarheidsvinding. Het BFT gaat alleen uit van geconstateerde normschendingen. Deze worden daarna door de afdeling toezicht aan de afdeling handhaving overgedragen. Bij het opleggen van een handhavinginstrument speelt proportionaliteit een rol. Uiteraard blijft de uiteindelijke verantwoordelijkheid bij de ondertoezichtstaande. Normconform gedrag van de ondertoezichtstaande is uitgangspunt.

Het BFT is integraal toezichthouder op notarissen en gerechtsdeurwaarders. Daarnaast vallen onder het toezicht van het BFT WWFT-plichtigen⁴. Het toezicht op deze ondertoezichtstaanden is bij het BFT onderverdeeld in de afdeling Notariaat/Gerechtsdeurwaarders (NG) en in de afdeling WWFT (Wet ter voorkoming van witwassen en financieren

⁴ Hieronder vallen notarissen, toegevoegd notarissen, kandidaat-notarissen, belastingadviseurs, registeraccountants, accountants-administratieconsulenten, dan wel degene die anderszins zelfstandig onafhankelijk beroeps- of bedrijfsmatig daarmee vergelijkbare activiteiten verricht, zoals administratiekantoren, belastingadviseurs en bedrijfseconomische adviseurs.

terrorisme). Indien naar aanleiding van een onderzoek een normschending wordt geconstateerd, stelt de afdeling Juridische Zaken/Handhaving hierop een passende handhavingsmaatregel voor. De werkzaamheden van deze afdelingen en de gehele organisatie worden hierna verder uitgewerkt.

Zoals gezegd, keuzes vallen er volop te maken, ook in het afgelopen jaar. Het risicogericht toezicht helpt hierbij. Een deel van dit toezicht is themagericht. Daarnaast acteert het BFT prioritair op de ernstigste en meest gevoelige signalen. Bij sommige is direct ingrijpen nodig.

Ten aanzien van het notariaat heeft het BFT in 2016 22 meldingen op basis van artikel 25a Wet op het notarisambt (Wna) ontvangen en 33 meldingen van de Belastingdienst krachtens artikel 111c Wna. Ten aanzien van de gerechtsdeurwaarders heeft het BFT één melding krachtens artikel 19a Gerechtsdeurwaarderswet (Gdw) ontvangen. In 2016 ontving het BFT wat de WWFT betreft naast de meldingen door de diverse politiediensten en Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC's) 33 meldingen van de Belastingdienst/FIOD en 46 meldingen van Meldingen Misdaad Anoniem. Alle signalen worden bekeken en afgewogen. Indien noodzakelijk worden ze verder geanalyseerd en onderzocht. Dit risicogeoriënteerd toezicht blijkt efficiënt te zijn. Indien het BFT op onderzoek ter plekke gaat, blijkt er zelden niets aan de hand te zijn. Op deze manier wordt capaciteit op de juiste wijze ingezet. Vanuit een onafhankelijke positie en in goede samenwerking met alle betrokkenen, zoals de ministeries, de beroepsorganisaties en OM/FIOD kan het BFT de juiste interventies doen op het juiste moment. Het BFT gaat pas als laatste stap naar de tuchtrechter.

2. TOEZICHT NOTARIAAT EN GERECHTSDEURWAARDERS

2.1 Notariaat

2.1.1 Werkzaamheden financieel toezicht

De afdeling Notariaat/Gerechtsdeurwaarders (NG) heeft in 2016 integraal toezicht gehouden op het notariaat. Het integrale toezicht betreft ongeveer 800 kantoren (3000 personen, waarvan ongeveer 1.300 notarissen) en gaat over het financiële-, het kwaliteits- en het integriteitstoezicht.

Het financiële toezicht is uitgevoerd door de beoordeling van periodieke financiële gegevens en door onderzoeken ter plaatse. Het analyseren van (minimaal) kwartaal- en jaarlijkse financiële gegevens is een belangrijk onderdeel geweest van het financiële toezicht en heeft geleid tot risico-indicaties en risico-classificaties. In dit verband heeft de afdeling tevens verzoeken om ontheffingen van de verplichte samenstellingsverklaring bij kwartaalcijfers beoordeeld. De financiële onderzoeken zijn met name gericht geweest op de financieel kwetsbare kantoren.

Bij deze financieel kwetsbare kantoren zijn de onderzoeken met name gericht geweest op de bewaringspositie en op de financiële ontwikkeling in relatie tot het herstelplan. Helaas zijn ook in 2016 weer meerdere negatieve bewaringsposities geconstateerd en aan de afdeling handhaving overgedragen. In 2016 is naar aanleiding van faillissementen tevens gebleken dat kwaliteitsrekeningen, ondanks het gebruik en de tenaamstelling, niet altijd als zodanig bij banken bekend staan. Dat kan ertoe leiden dat de curator het saldo tot de boedel wil rekenen met alle consequenties van dien.

Een voorbeeld van het toezicht op de financiële positie van notarissen, die in het algemeen in 2016 is verbeterd, is te vinden in een Hofuitspraak die zegt⁵:

⁵ <https://www.recht.nl/rechtspraak/uitspraak/?ecli=ECLI:NL:GHAMS:2016:5111>

“Vast staat dat de notaris, ondanks de benoeming van een stille bewindvoerder en het intensieve toezicht door het BFT, de afgelopen jaren niet heeft voldaan aan de normen die bij en krachtens de Wet op het notarisambt worden gesteld aan de liquiditeitspositie van zijn kantoor en van hem in privé en evenmin aan de normen die gelden voor het kantoorvermogen en zijn eigen vermogen. De financiële situatie bij de notaris is op dit moment zeer ernstig; de liquiditeitspositie, het kantoorvermogen en het eigen vermogen van de notaris zijn aanmerkelijk negatief en verslechteren nog steeds. Daarnaast zijn de schulden aan de Belastingdienst aanzienlijk gestegen zonder dat daarvoor een betalingsregeling is getroffen. Vaststaat dat de notaris ondanks zijn inspanningen niet op een korte en aanvaardbare termijn kan voldoen aan de hiervoor bedoelde normen. Daarmee veronachtzaamt de notaris zijn kerntaken als notaris en dat raakt de fundamenten van het rechtsverkeer. Het hof acht het niet aanvaardbaar om de risico's die de slechte financiële positie van de notaris meebrengt, te laten voortbestaan. Het hof is daarom met de kamer van oordeel dat, gelet op de aard en de ernst van de tuchtrechtelijk laakbare handelwijze van de notaris, de maatregel van ontzetting uit het ambt in dit geval passend en geboden is”.

Deze uitspraak bevestigt nut en noodzaak van toezicht op de wettelijk vereiste positieve liquiditeit en solvabiliteit ten aanzien van kantoor en privé.

2.1.2 Werkzaamheden kwaliteits- en integriteitstoezicht

De onderzoeken van het team NG zijn in 2016 zoveel als mogelijk risicogericht ingestoken en gebaseerd op risicosignalen. De onderzoeken ten aanzien van kwaliteit en integriteit zijn bijvoorbeeld gestart naar aanleiding van signalen waarbij misbruik wordt gemaakt van rechtspersonen en naar aanleiding van signalen waarbij de rechtszekerheid in het geding is.

Er zijn meerdere onderzoeken uitgevoerd naar zogenaamde “één-euro transacties” en “faillissementsfraude”, deels als speciaal thema samen met de afdeling WWFT. Hieruit zijn vele bevindingen voortgekomen, waaronder 25 niet gedane meldingen en diverse Wna-bevindingen zoals het verzaken van de onderzoeksplicht en het verlenen van ministerie, terwijl dienstweigering aan de orde had moeten zijn.

Een voorbeeld van onderzoek met betrekking tot de rechtszekerheid is een notaris⁶ die in zijn hypotheekakten herhaaldelijk willens en wetens in strijd met de waarheid heeft verklaard dat bepaalde personen (gemachtigden) bij het passeren van de akte aanwezig waren, terwijl dit feitelijk niet het geval was en daarnaast ook veelvuldig passeerde buiten zijn vestigingsplaats. Het BFT is in 2016 meerdere notarissen tegengekomen waarbij signalen en twijfels zijn over het aanwezig zijn van alle verklaarde personen bij het passeren.

In andere gevallen blijkt er sprake van verschillende kwaliteits- en integriteitsschendingen, zoals⁷:

- malversaties in boedeldossiers zoals het gebruik van nagemaakte en/of vervalste verantwoordingsdocumenten;
- het handelen in strijd met de notariële zorgvuldigheid, onafhankelijkheid en onpartijdigheid door het zich extra laten belonen bovenop door de notaris gestuurde declaraties;
- het zich negatief uitlaten over een cliënt jegens een derde;
- het niet integreren van het protocol van een oud-notaris in de eigen praktijk;
- het in depot houden van schilderijen en een beeld waarbij de onderzoeks- en zorgplicht is verzaakt door geen onderzoek te doen naar de herkomst van deze goederen.

⁶ http://tuchtrecht.overheid.nl/ECLI_NL_TNORARL_2016_40

⁷ http://tuchtrecht.overheid.nl/ECLI_NL_TNORAMS_2016_35

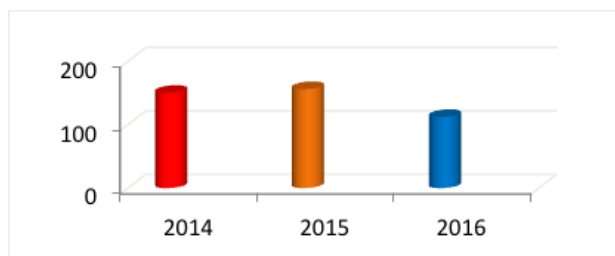

2.1.3 Thematische onderzoeken

In 2016 hebben tevens thematische onderzoeken plaatsgevonden naar onder andere het thema “voortvarendheid” inzake oude dossiers, naar “grote kantoren” en naar “misbruik van rechtspersonen”. Het BFT onderkent een risico van trage of onjuiste afwikkeling door notarissen van oudere dossiers. Daarom is het BFT begin 2016 het project “voortvarendheid” gestart waarbij de afwikkeling van achttien zaken bij negen solitair werkzame notarissen is getoetst. Ook tijdens deze thematische onderzoeken heeft het BFT vastgesteld dat niet geheven overdrachtsbelasting ten onrechte als omzet is verantwoord in plaats van afdracht aan cliënten, Belastingdienst of de Consignatiekas. In 2016 heeft dit bij meerdere onderzoeken, ook buiten dit thema, een rol gespeeld.

In 2016 heeft de afdeling 112 onderzoeken⁸ uitgevoerd, zowel op financieel gebied als op kwaliteit en integriteit. In 2015 waren er dit 156 onderzoeken. De verklaring voor deze verwachte daling is dat in 2016 bij het notariaat meer en grotere gecombineerde onderzoeken plaatsvonden (financieel en kwaliteit/integriteit) als consequentie van het doorvoeren van risicogericht toezicht. Daarnaast zijn in 2016 enkele notariskantoren in de problemen geraakt met een faillissement tot gevolg en de afwikkeling daarvan kost behoorlijk wat capaciteit. Dit geldt ook voor het bijstand verlenen door de toezichthouders aan de afdeling Handhaving in verband met het toegenomen aantal normoverdragende gesprekken, pre-tuchtrechtelijke gesprekken en tuchtklachten door het risicogeorïenteerde toezicht en de meer ernstige normschendingen.

Figuur 1: Aantal uitgevoerde onderzoeken notariaat 2014-2016

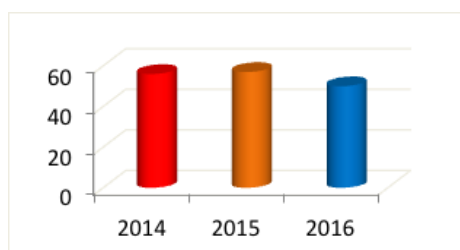
Hoog risicokantoren

Van een notariskantoor met een hoog risico is sprake wanneer het BFT bij ten minste vier van de zeven risicogebieden een hoog risico inschat. Deze risicogebieden zijn: bewaring, liquiditeit, solvabiliteit, resultaat, kwaliteit, integriteit en overig. Bij uitzondering kan ook sprake zijn van hoog risico op basis van één indicator, namelijk in het geval van een ernstige en/of acute situatie.

Het totaal aantal hoog risicokantoren op financieel, kwaliteits- en integriteitsgebied is in vergelijking met 2015 (57) in 2016 gedaald naar 50 kantoren. Hiervan stonden eind 2016 42 kantoren financieel op hoog risico en 14 kantoren op hoog risico voor kwaliteit/integriteit. Zes kantoren stonden op hoog risico voor zowel de gebieden financieel als kwaliteit/integriteit.

Deze daling van het aantal hoog risicokantoren lijkt een gevolg te zijn van een aantrekkende economie in 2016 voor het notariaat gecombineerd met de realisatie van door het BFT verlangde herstelplannen.

Figuur 2: Aantal hoog risicokantoren notariaat 2014-2016

⁸ Inclusief privé-onderzoeken bij notarissen. Planning in Jaarplan 2016 was 120 onderzoeken.

2.2 Gerechtsdeurwaarders

2.2.1 Werkzaamheden financieel toezicht

De afdeling NG heeft in 2016 het hele jaar financieel toezicht gehouden op de gerechtsdeurwaarders en vanaf 1 juli 2016 betrof dit ook het kwaliteits- en het integriteitstoezicht.

Het toezicht betreft ongeveer 800 ambtelijk bevoegden in 175 kantoren, waarvan ongeveer 400 gerechtsdeurwaarders, naast kandidaat-gerechtsdeurwaarders en toegevoegd-gerechtsdeurwaarders.

Het financiële toezicht is, evenals bij het notariaat, uitgevoerd door de beoordeling van periodieke financiële gegevens en door onderzoeken ter plaatse. De financiële onderzoeken zijn met name gericht geweest op de financieel kwetsbare kantoren.

Bij de gerechtsdeurwaarders is erop toegezien dat gerechtsdeurwaarders voldoen aan de per 1 januari 2016 ingevoerde bestuursregel liquiditeit/solvabiliteit. In het najaar van 2016 zijn naar aanleiding van klachten bij een tweetal kantoren meerdere gerechtsdeurwaarders met spoed als ordemaatregel geschorst in verband met het (langdurig) bestaan van negatieve bewaarposities en het (creatief) hiermee omgaan bij de indiening van de cijfers. Dit betroffen beide financieel kwetsbare kantoren.

In een uitspraak⁹ over een ander geval van negatieve bewaring oordeelde de Kamer dat de desbetreffende gerechtsdeurwaarders de BLOS-rekenregels hadden geschonden, doordat zij (ten onrechte) rekening hadden gehouden met toekomstige inkomsten.

2.2.2 Werkzaamheden kwaliteits- en integriteitstoezicht

Ten aanzien van het kwaliteits- en integriteitstoezicht op gerechtsdeurwaarders heeft het BFT zich in de tweede helft van 2016 met name gericht op het al dan niet onterecht kosten in rekening brengen aan de debiteur c.q. het maken van onnodige kosten. In de periode vóór 1 juli 2016 was dit nog op verzoek van de Kamer voor Gerechtsdeurwaarders¹⁰.

Per 1 juli 2016 heeft het BFT het integrale toezicht als nieuwe taak er bijgekregen. Een eerste onderzoek bij een gerechtsdeurwaarderskantoor op bovengenoemd terrein eind 2016 heeft, naast een groot bewaartekort bij dit zelfde kantoor, de nodige publicitaire aandacht gekregen. Het BFT zal in 2017 aandacht blijven schenken aan met name de thema's onterechte kosten en het maken van onnodige kosten door gerechtsdeurwaarders. Tevens zal de nodige aandacht worden besteed aan de onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarders.

In 2016 heeft de afdeling 29 onderzoeken uitgevoerd¹¹, zowel op financieel gebied als op kwaliteit en integriteit. Naar verwachting zullen de aantallen in deze richting blijven dan wel iets dalen, aangezien de gecombineerde onderzoeken financieel en kwaliteit/integriteit en onderzoeken naar het al dan niet stelselmatig in rekening brengen van te hoge kosten en de invloed hiervan op de bewaarpositie, veel tijd kosten.

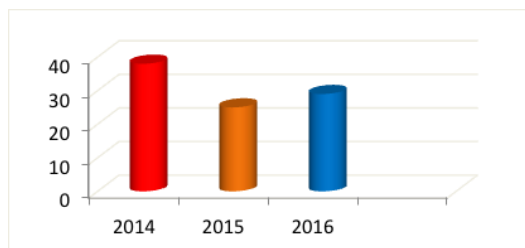
⁹ http://tuchtrecht.overheid.nl/ECLI_NL_TGDKG_2016_101

¹⁰ http://tuchtrecht.overheid.nl/ECLI_NL_TGDKG_2016_119

¹¹ Planning in Jaarplan 2016 was 30 onderzoeken

Figuur 3: Aantal uitgevoerde onderzoeken gerechtsdeurwaarders 2014-2016

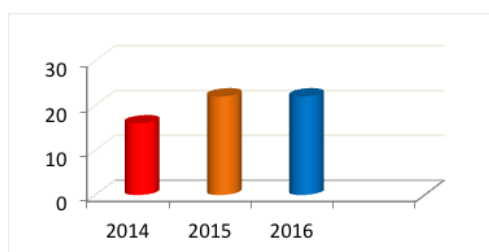
Hoog risicokantoren

Van een gerechtsdeurwaarderskantoor met een hoog risico is sprake, wanneer het BFT bij ten minste vier van de zeven risicogebieden een hoog risico inschat. Deze risicogebieden zijn: bewaring, liquiditeit, solvabiliteit, resultaat, kwaliteit, integriteit en overig.

Bij uitzondering kan ook sprake zijn van hoog risico op basis van één indicator, namelijk in het geval van een ernstige en/of acute situatie.

Het aantal kantoren met een hoog risico is eind 2016 in vergelijking met eind 2015 gelijk gebleven op 22 (zie figuur 4). Bij al deze kantoren was er sprake van een financieel hoog risico en bij twee van deze kantoren betrof dit ook het gebied kwaliteit/integriteit.

Figuur 4: Aantal hoog risicokantoren gerechtsdeurwaarders 2014-2016

3. TOEZICHT WET TER VOORKOMING VAN WITWASSEN EN FINANCIËREN VAN TERRORISME (WWFT)

Door risicogericht te werken heeft de afdeling WWFT in 2016 haar capaciteit doelmatig ingezet. Uiteindelijk leidt deze aanpak tot een afgewogen mix van interventies die resulteren in efficiënt én effectief toezicht. Hierdoor worden de administratieve lasten zoveel mogelijk beperkt voor ondertoezichtstaanden die zich aan wet- en regelgeving houden. Hieronder wordt ingegaan op de belangrijkste twee pijlers van dit toezicht.

3.1 Samenwerken met ondertoezichtstaanden & ketenpartners

De afdeling WWFT heeft in 2016 vergaarde kennis en inzicht beschikbaar gesteld aan de ondertoezichtstaanden (de 'professionals') en partners in de handavingsketen. Deze handavingsketen heeft tot doel het voorkomen en bestrijden van witwassen én van het financieren van terrorisme. De afdeling heeft veertien presentaties en workshops gehouden, waarbij in totaal ruim 300 personen aanwezig waren.

In 2016 heeft de afdeling vol ingezet op het voortzetten (en uitbreiden) van de opgebouwde samenwerkingsverbanden. Zo is de samenwerking met Taskforce Brabant Zeeland/RIEC Zeeland West-Brabant & Oost-Brabant, het Financieel Expertisecentrum (FEC), het Anti Money Laundering Centre (AMLC) en politie geïntensiveerd. Deze samenwerking leidde in 2016 tot veelvuldige kennis- en signalenuitwisseling.

In 2016 waren twee toezichtarrangementen van kracht: met het Register Belastingadviseurs (RB) en de Samenwerkende Registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten (SRA). Het doel van een toezichtarrangement is dat een beroepsorganisatie, op basis van in het arrangement opgenomen normen, zelf reguliere onderzoeken uitvoert bij haar leden. Het RB en de SRA hebben in 2016 respectievelijk 37 en 54 onderzoeken uitgevoerd.

3.2 Onderzoeken

De afdeling WWFT besteedde in 2016 veruit het grootste deel van haar onderzoekscapaciteit aan bijzondere onderzoeken, die geselecteerd waren op basis van risicoanalyse. De verkregen informatie uit onder meer de samenwerkingsverbanden en overgedragen signalen van ketenpartners, vormde de basis voor deze analyse.

In 2016 heeft de afdeling WWFT 33 bijzondere onderzoeken afgerond. Bij deze onderzoeken waren alle beroepsgroepen waarop de afdeling toezicht houdt, vrijwel evenredig betrokken. De bijzondere onderzoeken leverden 245 meldingen van ongebruikelijke transacties bij de FIU-NL op. De afdeling WWFT werkt in 2017 verder aan 28 bijzondere onderzoeken, die in 2016 zijn gestart.

Daarnaast heeft de afdeling voor het Project Niet Melders van negen aangedragen zaken diepgaande analyses gemaakt (zie ook onderstaand kader).

Ook in 2016 heeft de afdeling WWFT zeer actief deelgenomen aan het Project Niet Melders. Zo zijn signalen afkomstig uit het Project door het BFT opgepakt om de zogenaamde 'facilitators' te onderzoeken die mogelijk betrokken waren bij mogelijke faillissementsfraude.

Het project is een gezamenlijk project van het Anti Money Laundering Centre van de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, de landelijke eenheid van de nationale politie, de Financial Intelligence Unit-Nederland (FIU-NL), Belastingdienst Bureau Toezicht Wwft, De Nederlandsche Bank, het Openbaar Ministerie (Functioneel Parket) en het BFT.

Als onderdeel van een projectmatige aanpak selecteren de samenwerkende partijen elk jaar enkele zaken die voor strafrechtelijke vervolging¹² in aanmerking kunnen komen. Het project heeft tot doel de naleving van de WWFT door onder meer 'niet-meldende' accountants, notarissen, belastingadviseurs en administratiekantoren te verbeteren.

In 2016 zijn in het kader van het project Digin WWFT ruim 750 kleine boekhoudkantoren geïnformeerd over de WWFT. De 2e fase van het project bestaat uit een online assessment met behulp van een ontwikkelde geautomatiseerde tool. Afhankelijk van deze assessments worden een aantal geselecteerde kantoren daadwerkelijk bezocht. Zowel de doorselectie van deze groep ondertoezichtstaanden alsmede de keuze van de regio waar ze gevestigd zijn, zijn risicogericht. Het project levert veel interactie op met de kantoren. Daarom is de verwachting dat het project de komende jaren zal worden voortgezet.

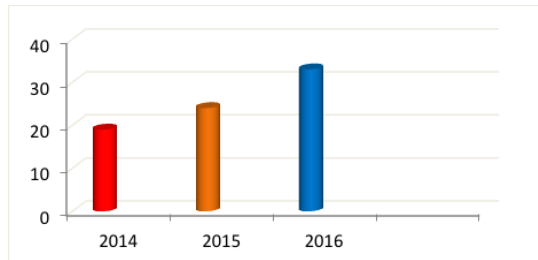
¹² Enkele voorbeelden van strafrechtelijke veroordelingen:

<http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBDHA:2016:13678>

<http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBDHA:2016:11828>

Figuur 5: Aantal uitgevoerde bijzondere onderzoeken WWFT 2014-2016

4. HANDHAVING DOOR AFDELING JURIDISCHE ZAKEN / HANDHAVING (JZ/HH)

4.1 Handhavingsmaatregelen per beroepsgroep

Indien bij een onderzoek naar een notaris, een gerechtsdeurwaarder of een WWFT-plichtige een normschending wordt geconstateerd, zal het BFT hierop handhaven. Het BFT handhaaft volgens het Handhavingsbeleid van het BFT, zoals gepubliceerd in de Staatscourant.

Het BFT kan als handhavingsinstrument normschendingen intern afdoen en de betrokkene eventueel gelegenheid geven tot herstel. Voor interne afdoening heeft het BFT de keuze tussen het sturen van een waarschuwingsbrief, het opleggen van een boete of dwangsom (bij bepaalde administratieve aangelegenheden en schending van de WWFT), het voeren van een normoverdragend gesprek of het voeren van een pre-tuchtrechtelijk gesprek. Als zwaarste handhavingsmaatregel kan het BFT een tuchtklacht indienen. Tevens kunnen in uitzonderlijke gevallen rechtsmaatregelen worden getroffen. Deze voornemens worden op basis van voorgelegde nota's en adviezen aan het bestuur van het BFT ter besluitvorming voorgelegd. Het bestuur neemt daarmee zijn verantwoordelijkheid voor de wijze, waarop het BFT naar de ondertoezichtstaanden acteert. Het hecht daarbij aan rechtsstatelijkheid, effectiviteit en proportionaliteit. Terughoudend waar mogelijk en doortastend waar nodig om het juiste effect voor de maatschappij te bereiken.

Figuur 6: Handhavingsmaatregelen BFT per beroepsgroep in 2016

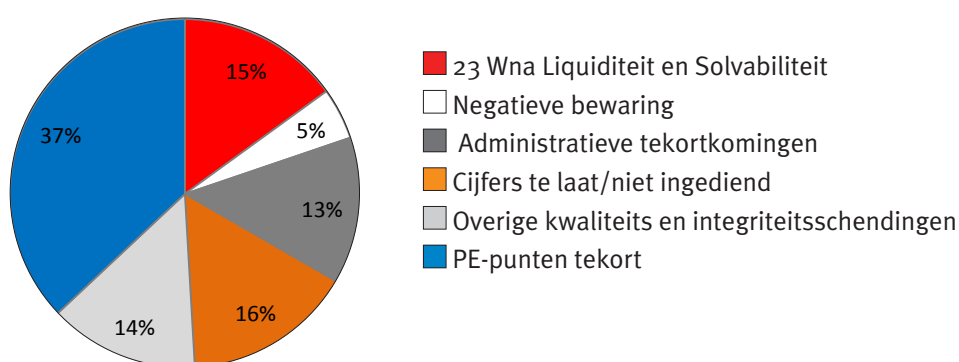
Handhavingsmaatregel 2016 ¹³	Notarissen	Gerechtsdeurwaarders	WWFT-plichtigen
Eindgesprek volstaat ¹⁴	5	1	0
Aanwijzing	0	0	20
Waarschuwingbrief	205	8	5
Boete	0	0	27
Voornemen dwangsom	0	0	3
Last onder dwangsom	17	1	11
Invorderingsbeschikking	0	0	2
Normoverdragend gesprek	4	6	2
Pre-tuchtrechtelijk traject	14	1	0
Tuchtklacht	17 ¹⁵	8 ¹⁶	1
Aangifte strafrecht	1	0	2
Totaal	263	25	73

Dat het totale aantal handhavingsinstrumenten bij het notariaat zoveel groter is dan bij de gerechtsdeurwaarders heeft te maken met het volgende. Van de 205 waarschuwingsbrieven die zijn verzonden aan notarissen, zijn 41 brieven verzonden wegens het niet (tijdig) indienen van financiële jaarcijfers over 2015 en 101 brieven wegens te weinig behaalde PE-punten (Permanente Educatie) door notarissen. Bij de gerechtsdeurwaarders heeft dit in 2016 geen rol gespeeld.

4.2 Handhavingsonderwerpen per beroepsgroep

Het BFT houdt toezicht op de naleving van de normen uit de Wna, de Gdw, de WWFT en onderliggende regelgeving. In onderstaande overzichten zijn de handhavingsonderwerpen per beroepsgroep weergegeven in procenten. Het overzicht geeft slechts een verdeling naar handhavingsonderwerp, niet naar capaciteit.

Figuur 7 : Handhavingsonderwerpen notarissen in 2016

¹³ Bij de notarissen en bij de gerechtsdeurwaarders zijn de maatregelen in absolute getallen per persoon weergegeven. Bij de WWFT zijn de maatregelen in absolute getallen per instelling/kantoor weergegeven.

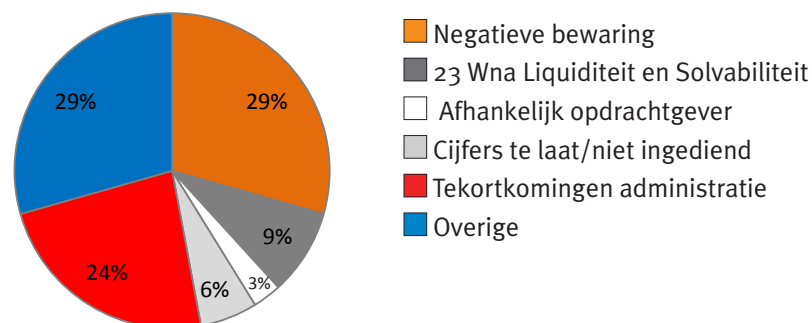
¹⁴ Van de 73 overgedragen zaken van WWFT aan de afdeling JZ/HH is er in alle gevallen een handhavingsmaatregel opgelegd in 2016.

¹⁵ 3 x met voorstel BFT tot voorlopige schorsing ex artikel 106 Wna.

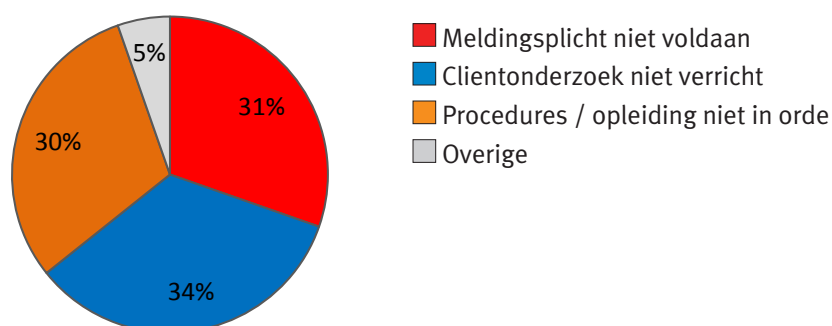
¹⁶ 3 x met voorstel BFT tot voorlopige schorsing ex artikel 38 Gdw.

Figuur 8: Handhavingsonderwerpen gerechtsdeurwaarders in 2016

Figuur 9: Handhavingsonderwerpen WWFT-plichtigen in 2016

4.3 Opgelegde maatregelen door de tuchtrechter per beroepsgroep

Zoals hierboven aangegeven, kan het BFT als zwaarste handhavingmaatregel bij beroepsgroepen die onder tuchtrecht vallen, een tuchtklacht indienen. Ook kan het BFT (voorafgaand aan een tuchtklacht) de tuchtrechter voorstellen een ordemaatregel te nemen, zoals een onmiddellijke schorsing. Onderstaand overzicht geeft de door de tuchtrechter in 2016 opgelegde tuchtmaatregelen en ordemaatregelen weer naar aanleiding van een eerder door het BFT ingediende tuchtklacht of voorstel van het BFT.

Figuur 10: Opgelegde (orde)maatregelen door de tuchtrechter per beroepsgroep in 2016

Ordemaatregel of tuchtmaatregel	Notarissen	Gerechtsdeurwaarders	WWFT-plichtigen
Ordemaatregel:			
Onmiddellijke schorsing	3	3	
Ontzetting	4		
Schorsing	2		
Berisping	6		3
Waarschuwing	5	1	1
Gegronde, geen maatregel		3	
Ongegronde	2	0	1
Totaal	22	7	5

4.4 Overig

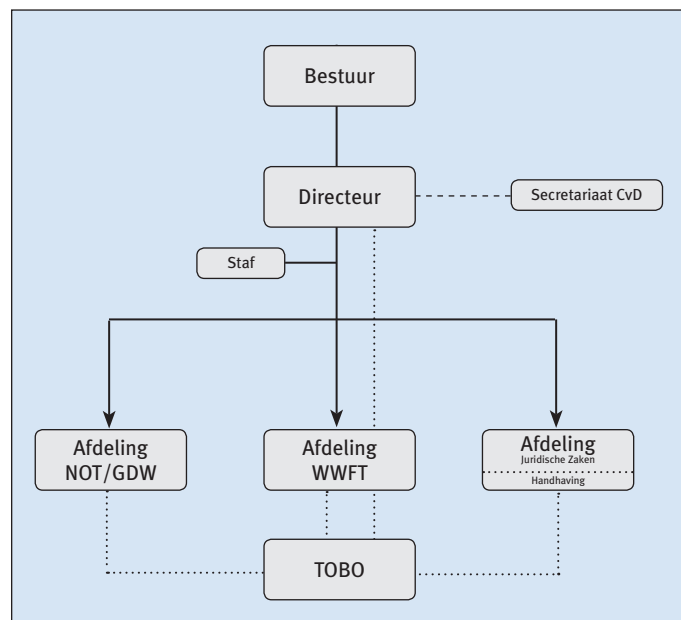
In 2016 heeft het BFT twee klachten tegen het BFT ontvangen, waarbij het BFT in beide gevallen gezien de omstandigheden niet verplicht was om de klacht in behandeling te nemen. Verder heeft het BFT in 2016 krachtens de Wet openbaarheid van bestuur zeven WOB-verzoeken behandeld en 24 burgervragen beantwoord.

5. DE ORGANISATIE

5.1 Ontwikkelingen

In 2016 had het BFT gemiddeld 41,8 fte (46 medewerkers) in dienst en een bestuur van drie bestuursleden. Het BFT heeft het volgende organogram.

In mei 2016 is de directeur mr. M.E. Coffeng vertrokken wegens de aanvaarding van een functie elders. Mevrouw mr. drs. B.N. Takken LL.M heeft zijn taak gedurende een aantal maanden waargenomen. Inmiddels is in zijn vacature voorzien door de benoeming van mevrouw mr. M.C. Kaptein MPM. Zij zal het beleid voortzetten van verbeteringen die leiden tot een slagvaardig en deskundig toezicht en adequate handhaving.

Naast het aantrekken van een aantal nieuwe medewerkers, heeft het BFT het verdrietige feit moeten verwerken dat een medewerker is overleden. Verder heeft het BFT naast de reeds bij het BFT bekende maatschappelijk werkster inmiddels tevens een vertrouwenspersoon aangesteld.

Als lerende organisatie heeft het BFT ook in 2016 veel aandacht geschonken aan (interne) opleidingen en de ontwikkeling van zijn medewerkers. Zo zijn in verband met de integrale toezichtstaak op de gerechtsdeurwaarders vele toezichthouders en juristen de Cursus kernvakken opleiding tot kandidaat-gerechtsdeurwaarder gestart. Ook het virtuele TOBO (Team Ontwikkeling en Bijzondere Onderzoeken) steekt veel energie in het regelen van verplichte (PE)-cursussen en goed bezochte maandelijkse lunchbijeenkomsten. Bij deze laatste bijeenkomsten wordt steeds gedurende een half uur een specifiek thema onder de loep genomen. Daarnaast verdiept het TOBO zich in “data analysis and statistics” om te bezien hoe beschikbare informatie ingezet kan worden voor effectief toezicht.

5.2 Personeelsvertegenwoordiging (PVT)

De huidige PVT functioneert sinds medio 2014 en is zo samengesteld dat alle onderdelen van het BFT hierin vertegenwoordigd zijn, te weten toezichthouders van de afdelingen NG en WWFT, een jurist van de afdeling JZ/HH en een medewerker van de Staf. Regelmatig vindt overleg plaats met de directeur. Daarnaast heeft de PVT halfjaarlijks een overleg met het bestuur. In deze overlegvergaderingen kunnen alle aangelegenheden die het BFT betreffen aan de orde worden gesteld, voorstellen worden gedaan en standpunten kenbaar worden gemaakt. Veel voorkomende onderwerpen zijn personeelsaangelegenheden als functiebeschrijving en -waardering alsmede werkdruk. Ook kantoorangelegenheden als automatisering en huisvesting staan regelmatig op de agenda.

5.3 Risicomanagement

Het BFT ziet vier strategische risico's:

1. Uitval ICT voorzieningen
2. Discussie over de onafhankelijkheid van de toezichthouder
3. Aansprakelijkheidsclaims
4. Verlies van vertrouwelijke gegevens

Korte toelichting

1. Het is bekend dat het BFT problemen heeft ondervonden met de ICT-voorziening. Het gaat hier met name over het onderdeel dat moet zorgen voor een juiste ontvangst van gegevens van derden. Naar verwachting wordt dit onderdeel medio 2017 vervangen.
Indien een incident zich voordoet, bestaat het risico op sterke vertraging in het toezicht en imagoschade. In 2016 waren er enkele kleinere incidenten. Gelukkig heeft het BFT deze snel kunnen verhelpen.
2. De gesprekken over de mogelijke nieuwe wetgeving op het terrein van toezicht op notarissen en gerechtsdeurwaarders, in de breedste zin van het woord, gaan regelmatig gepaard met verwijzingen naar de rol en positie van de toezichthouder. Ervaringen in omliggende landen leren dat dit de positie van de toezichthouder kan verzwakken. Het BFT ziet het als zijn taak in deze discussie steeds, zichtbaar waar nodig, met een juiste boodschap te reageren.
3. Het BFT werkt steeds meer risicogericht en is sterk gemotiveerd om samen met zijn partners de juiste interventies op het juiste moment te bewerkstelligen. Daarbij worden soms stevige handhavingsinstrumenten ingezet. Ook geldt in zijn algemeenheid dat er aansprakelijkheidsstellingen worden ingediend. Het BFT merkt dat het verweer dienaangaande relatief veel tijd en energie kost. Het BFT houdt de dekking ten aanzien van de aansprakelijkheidsverzekering in de gaten. De belangrijkste beheersmaatregelen die het BFT hier treft, zijn de voortdurende focus op verbetering van de kennis en kunde van de medewerkers in combinatie met een zorgvuldige procedure waarbij collegiale en onafhankelijke toetsing essentieel zijn.
4. Het BFT werkt veel bij en met geheimhouders. Dat vraagt grote zorgvuldigheid bij het benaderen en beheren van informatie en gegevens. Het BFT geeft hoge prioriteit aan cyber security en cyber resilience. Naast de meer technische interventies is ook de nodige aandacht besteed aan de gedragscomponent.

5.4 Automatisering

De huidige automatisering wordt, waar nodig, in kleine blokken vervangen en geactualiseerd. Dit betreft met name de concrete gebruikstoepassingen ten behoeve van vormen van geautomatiseerd toezicht. Dit laatste is nodig om steeds een reëel beeld van de prioriteiten in het toezichtswerk van het BFT te hebben.

Na zorgvuldig onderzoek en een vergelijking van het gebodene met de bestaande situatie heeft het BFT besloten om geen ICT-werkzaamheden uit te besteden aan een Shared Service Center (SSC). De reden hiervoor is dat de exploitatiekosten voor de automatisering flink toenemen en dat daar tegenover geen grote reductie in de beheerslast voor in de plaats komt. Ook wordt de huidige relatieve kwetsbaarheid niet binnen een SSC opgelost. De kennis van het maatwerk zal namelijk beperkt blijven tot een relatief klein aantal personen binnen een dergelijk SSC.

Verder is het BFT aan het onderzoeken of een aansluiting op "Justitienet III" mogelijk is. Met deze aansluiting kan gebruik worden gemaakt van P-Direkt (HRM-systeem Rijksoverheid) en kan de organisatie beter beveiligd communiceren met partners, zoals het OM, de politie, de FIU, de Belastingdienst en de samenwerkingsverbanden.

Vanzelfsprekend heeft het BFT continue aandacht voor het onderhoud van de in gebruik zijnde informatievoorzieningssystemen.

5.5 Financiële situatie

Gezien de genoemde voornemens begroot het BFT het resultaat voor het jaar 2017 op € 199.807 negatief, zijnde het saldo van de inkomsten ad € 5.980.500 (waarvan € 5.847.000 subsidie) en de kosten ad € 6.180.307 (waarvan € 4.839.799 personeelskosten).

Het negatieve saldo wordt gecompenseerd door reserve nieuwe taken voor € 211.078, zodat een overschot ad € 11.271 resteert.

5.6 Toekomst

Op het moment dat dit jaarverslag geschreven wordt, dienen de eerste grote zaken zich al weer aan. Alles wijst erop dat de lijn die de afgelopen periode is ingezet, te weten serieuze kwesties detecteren en door middel van een risicogerichte aanpak onderzoeken, een juiste blijkt. Hopelijk blijft het mogelijk dit te doen met de thans beschikbare middelen. Er is met het huidige aanbod geen andere optie dan kiezen voor de inzet met het meeste effect. Dat niet het gehele palet aan toezichtsactiviteiten dan plaats zal vinden, spreekt helaas voor zich.

In 2016 is het wetsvoorstel Doorbelasting kosten toezicht en tuchtrecht aangenomen en zal per 1 januari 2018 in werking treden. Het BFT schat in dat van de jaarlijkse subsidie die het BFT ontvangt (verminderd met de bijdrage voor het toezicht in het kader van de WWFT) drierde deel zal worden besteed aan het toezicht op notarissen en eenvierde deel zal worden besteed aan het toezicht op gerechtsdeurwaarders. Deze laatste twee posten zijn inclusief de kosten voor de huidige Commissies van Deskundigen.

Komend jaar zal de samenvoeging van de Commissie van Deskundigen Notariaat en de Commissie Toegang Notariaat in een nieuwe Adviescommissie Toegang Notariaat verder tot stand komen. Ook hiervan zal, net zoals bij de Commissie van Deskundigen Gerechtsdeurwaarders het onafhankelijk secretariaat worden belegd bij het BFT.

In zijn onlangs verschenen onderzoeksrapport “Juridische beroepen in de toekomst” beschrijft het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Veiligheid en Justitie nieuwe ontwikkelingen binnen onder andere het notariaat en de gerechtsdeurwaarders. Juist technische ontwikkelingen, de complexe dienstverlening binnen de beroepsgroepen en economische ontwikkelingen maken het werk van het BFT als toezichthouder de komende tijd uitdagend. Deze uitdaging gaat het BFT graag aan. Samen met zijn ketenpartners. Want het BFT doet dit altijd onafhankelijk, echter nooit alleen.

III. JAARREKENING 2016

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2016 (NA RESULTAATBESTEMMING)

ACTIVA	31-12-2016	31-12-2015	PASSIVA	31-12-2016	31-12-2015
Vaste activa			Eigen vermogen		
Immateriële vaste activa (1)	66.638	316.465	Egalisatiereserve (6)	614.600	625.000
Materiële vaste activa (2)	60.420	94.237	Reserve nieuwe taken (7)	437.277	372.995
	127.058	410.702		1.051.877	997.995
			Voorzieningen (8)	1.098.550	1.199.760
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Vorderingen			Kortlopende schulden		
Ministerie van V & J (3)	0	0	Belastingen en premies sociale verzekering (9)	619	181.593
Overige vorderingen (4)	139.410	138.188	Overige schulden (10)	584.446	834.995
	139.410	138.188		585.065	1.016.588
Liquide middelen (5)	2.469.024	2.665.453			
Totaal activa	2.735.492	3.214.343	Totaal passiva	2.735.492	3.214.343

2. WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2016

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Baten			
Subsidies (11)	6.146.000	6.043.000	6.279.000
Onderzoek ondernemingsplannen (12)	111.000	132.000	156.400
Overige opbrengsten (13)	3.272	1.500	3.000
Som der bedrijfsopbrengsten	6.260.272	6.176.500	6.438.400
Lasten			
Salarissen en sociale lasten (14)	3.996.055	4.215.481	4.164.269
Afschrijvingen (15)	304.545	236.180	549.399
Bestuurskosten (16)	34.696	36.661	35.399
Overige personeelskosten (17)	660.226	562.251	545.165
Huisvestingskosten (18)	481.086	361.541	450.610
Bureaunkosten (19)	731.011	764.386	692.926
Som der bedrijfslasten	6.207.619	6.176.500	6.437.768
Financiële baten	1.229	0	8.842
Bedrijfsresultaat	53.882	0	9.474

Bestemming saldo	2016	2015
Toevoeging aan reserve nieuwe taken	0	0
Ottrekking aan Egalisatiereserve	-10.400	0
Toevoeging aan reserve nieuwe taken	122.612	0
Afdracht aan Ministerie	0	9.474
Ottrekking aan reserve nieuwe taken	-58.330	0
Totaal bestemming saldo	53.882	9.474

3. KASSTROOMOVERZICHT 2016

	2016	2015
(volgens de indirecte methode)		
Stand geldmiddelen per 01-01	2.665.453	2.104.429
Bedrijfsresultaat	53.882	9.474
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen)	304.545	549.399
Mutatie voorzieningen	-101.210	-393.136
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie operationele vorderingen	-1.222	86
Mutatie operationele schulden	-431.523	443.089
Kasstroom uit operationele activiteiten	-175.528	608.912
Investeringsactiviteiten		
Investeringen in vaste activa	-20.901	-47.888
Kasstroom uit Investeringsactiviteiten	-20.901	-47.888
Nettokasstroom	-196.429	561.024
Stand geldmiddelen	2.469.024	2.665.453

4. ALGEMENE TOELICHTING

Het BFT is belast met het toezicht op het notariaat en de gerechtsdeurwaarders in Nederland. Verder vervult het BFT de secretariaatsfunctie voor de Commissie van Deskundigen notariaat en de Commissie van Deskundigen gerechtsdeurwaarders. Tevens heeft het BFT de taak om toezicht te houden op de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT) bij notarissen, registeraccountants, accountants-administratieconsulenten, bedrijfseconomische adviseurs en overige juridische adviseurs/dienstverleners.

Algemene grondslagen

Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft specifieke voorwaarden verbonden aan de subsidiëring en waarderingsgrondslagen, gebaseerd op de Algemene Wet Bestuursrecht, de Wet op het Notarisambt, de Gerechtsdeurwaarderswet, en de WWFT.

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Het BFT is te classificeren als een Kleine Organisatie-zonder-winststreven op grond van afdeling C1 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Voorzieningen

De waardering van de verplichting is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om deze per balansdatum af te wikkelen. Indien het effect van de tijds waarde van geld materieel is wordt de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde. Discontering vindt plaats op basis van een rentetarief ad 2%.

PAS-voorziening

De opbouwperiode loopt vanaf het bereiken van de 52-jarige leeftijd van de werknemer (of zoveel later als hij bij het Rijk in dienst treedt) tot het verwachte moment van uit dienst treden van de werknemer.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover deze op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De cijfers voor 2015 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2016 mogelijk te maken.

Specifieke waarderingsgrondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het BFT is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP.

Het BFT heeft geen verplichting om aanvullende bijdragen te voldoen, anders dan hogere toekomstige premies indien sprake is van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds. Deze pensioenregeling wordt als toegezegde bijdrageregeling gekwalificeerd. Dit impliceert dat de bijdragen aan de pensioenregeling als last in de winst- en verliesrekening zijn opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen kasstroomoverzicht

Algemeen

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uitsluitend uit liquide middelen.

5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

Vaste activa

1. Immateriële vaste activa

Het verloop en de samenstelling van de immateriële vaste activa is als volgt:

	Ontwikkeling automatisering
Stand 1 januari 2016	
Aanschafwaarde	1.553.818
Bijzondere waardevermindering	-642.102
Cumulatieve afschrijvingen	-595.251
Boekwaarde	316.465
Mutaties in 2016	
Investerings	0
Afschrijvingen	-249.827
Bijzondere waardevermindering	0
Subtotaal	-249.827
Stand 31 december 2016	
Aanschafwaarde	1.553.818
Bijzondere waardevermindering	-642.102
Cumulatieve afschrijvingen	-845.078
Boekwaarde	66.638

De ontwikkeling automatisering wordt in 5 jaar lineair afgeschreven.

2. Materiële vaste activa

Het verloop en de samenstelling van de materiële vaste activa is als volgt:

	Inventaris	Automatisering	Verbouwing	Totaal
Stand 1 januari 2016				
Aanschafwaarde	45.692	272.693	24.200	342.585
Cumulatieve afschrijvingen	-40.937	-201.717	-5.694	-248.348
Boekwaarde	4.755	70.976	18.506	94.237
Mutaties in 2016				
Investerings	0	20.901	0	20.901
Afschrijvingen	-1.075	-47.949	-5.694	-54.718
Subtotaal	-1.075	-27.048	-5.694	-33.817
Stand 31 december 2016				
Aanschafwaarde	45.692	293.594	24.200	363.486
Cumulatieve afschrijvingen	-42.012	-249.666	-11.388	-303.066
Boekwaarde	3.680	43.928	12.812	60.420

Inventaris bestaat uit kantoormeubilair, overige inrichting van het kantoorpand en aan medewerkers ter beschikking gestelde inrichting voor thuiswerken. Inventaris wordt in 10 jaar lineair afgeschreven.

Automatisering bestaat uit computerapparatuur en software. Automatisering wordt in 3 jaar lineair afgeschreven. Verbouwing wordt afgeschreven gedurende de looptijd van het huidige huurcontract (eindigt 31 maart 2019).

Vlottende activa

3. Ministerie van Veiligheid en Justitie

	2016	2015
Stand 1 januari		
Subsidiebeschikkingen boekjaar	6.146.000	6.279.000
Ontvangsten in boekjaar	-6.146.000	-6.279.000
Stand per 31 december	0	0

4. Overige vorderingen

	2016	2015
Nog te ontvangen bedragen	106.622	67.912
Vooruitbetaalde bedragen	32.788	70.276
	139.410	138.188

De nog te ontvangen bedragen betreffen voornamelijk een vergoeding voor gemaakte juridische kosten, en een vordering uit hoofde van ziekengelduitkeringen.

De vooruitbetaalde bedragen betreffen contributies, vakliteratuur en onderhoudsbijdragen voor software.

5. Liquide middelen

	2016	2015
Ministerie van Financiën, schatkistbankieren	2.467.929	0
Rabobank, spaarrekening	0	2.199.021
Rabobank, betaalrekening	0	465.882
Kas	1.095	550
	2.469.024	2.665.453

Het BFT doet vanaf maart 2016 mee aan schatkistbankieren.

Eigen vermogen

6. Egalisatiereserve	2016	2015
Stand 1 januari	625.000	625.000
Onttrekking vanuit saldo baten en lasten	-10.400	0
Stand 31 december	614.600	625.000

Jaarlijks kan ten hoogste 5% van de verleende subsidie toegevoegd worden aan de egalisatiereserve, waarbij het totaal van de opgebouwde egalisatiereserve niet meer dan 10% van de voor dat jaar verleende subsidie bedraagt.

7. Reserve nieuwe taken	2016	2015
Stand 1 januari	372.995	372.995
Bestemming vanuit saldo baten en lasten	122.612	9.474
Onttrekkingen	-58.330	-9.474
Stand per 31 december	437.277	372.995

De Reserve Nieuwe Taken is een bestemmingsreserve in de zin dat door het bestuur van het BFT (en niet door een derde) een beperkte bestedingsmogelijkheid is opgelegd aan dat deel van het eigen vermogen. Het is een afgezonderd vermogensbestanddeel met een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden.

In 2015 is afgestemd met Ministerie van Veiligheid en Justitie dat De Reserve Nieuwe Taken de komende tijd zal worden aangewend ten behoeve van twee specifieke bestemmingen:

1. Verdere ontwikkeling van het automatiseringssysteem
2. Nieuwe taken voortvloeiend uit de recent in werking getreden nieuwe gerechtsdeurwaarderswet.

Resultaatbestemming

De directie van het BFT stelt voor om het resultaat over 2016 als volgt te verdelen

Resultaat 2016	53.882
Onttrekking aan Egalisatiereserve	10.400
Toevoeging aan reserve nieuwe taken	-64.282
Totaal bestemming saldo	0

De resultaatbestemming is conform bovenstaande verdeling in de balans per 31 december 2016 verwerkt.

8. Voorzieningen	2016				2015	
	Her-structurering	Uitgestelde beloningen	PAS-regeling	Huurverplichting tot herstelkosten	Totaal	Totaal
Stand 1 januari	777.510	68.232	319.630	34.388	1.199.760	1.592.896
Correctie 1-1-2015	0	0	0	0	0	-334.492
Dotaties	25.342	5.663	86.301	0	117.306	257.216
Onttrekkingen	117.853	16.905	83.758	0	218.516	315.860
Stand 31 december	684.999	56.990	322.173	34.388	1.098.550	1.199.760

Voorziening herstructurering:

Het BFT is eigenrisicodragers voor uitkeringen op grond van de werkloosheidswet (WW) en bovenwettelijke uitkering werkloosheidswet (BWWW). De voorziening heeft betrekking op twee oud-medewerkers. Waardering van de voorziening geschiedt op basis van de beste schatting van toekomstige uitgaven op grond van de vaststellingsovereenkomsten en de regelgeving conform ARAR, rekening houdend met de tijdwaarde van geld.

Voorziening uitgestelde beloningen:

De voorziening uitgestelde beloningen is gebaseerd op de in de toekomst uit te keren jubileumtoelages van medewerkers die ultimo boekjaar in dienst zijn. De berekening is gebaseerd op de te bereiken jubilea, rekening houdende met de geschatte kans om dit te bereiken.

Voorziening PAS-regeling:

De voorziening PAS-regeling is gebaseerd op de best geschatte toekomstige werkgeversbijdrage voor medewerkers die gebruik maken van de regeling voor Partiële Arbeidsparticipatie voor Senioren (PAS). De verplichtingen in het kader van de PAS-regeling vloeien voort uit het ARAR. De opbouwperiode van de voorziening loopt vanaf het bereiken van de 52-jarige leeftijd van de werknemer (of zoveel later als hij bij het Rijk in dienst treedt) tot het verwachte moment van uit dienst treden van de werknemer. Vanaf het moment dat de werknemer gebruik maakt van de PAS-regeling wordt de voorziening afgebouwd. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van werkgeverslasten, rekening houdend met de tijdwaarde van geld.

Huurverplichting tot herstelkosten:

De opgenomen huurverplichting tot herstelkosten is bepaald conform de afspraken in het huurcontract.

Vlottende passiva

9. Belastingen en premies sociale verzekering	2016	2015
Omzetbelasting 4e kwartaal	619	13.616
Loonbelasting en premies sociale verzekering boekjaar	0	167.977
	619	181.593

10. Overige schulden	2016	2015
Crediteuren	19.189	24.611
Rekening Courant Ministerie van Veiligheid en Justitie	165.763	104.852
Nog te betalen lasten WW	14.056	11.266
Reservering vakantiedagen	95.673	62.568
Reservering vakantiegeld	137.961	149.732
Reservering eindejaarsuitkering	23.247	22.218
Accountantskosten	24.200	14.520
Kosten jaarverslag	5.000	5.000
Vooruitontvangen bedragen	31.800	45.800
Nog te betalen automatiseringskosten	724	159
Overige overlopende passiva	66.833	394.269
Totaal	584.446	834.995

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van het pand, waarin het BFT is gehuisvest, bedraagt in 2016 € 451.510 inclusief servicekosten.

6. TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2016

Algemeen

11. Subsidies	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Totaal subsidies	6.146.000	6.043.000	6.279.000

Op basis van het ingediende jaarplan 2016 is door het Ministerie van Veiligheid en Justitie op 4 februari 2016 de subsidie voor 2016 verleend voor een bedrag van € 6.043.000. (kenmerk 723688). Daarnaast is er in december 2016 een aanvullende subsidie ad € 103.000 verstrekt ter compensatie voor de in rekening gebrachte kantoortarieven met betrekking tot de huisvesting. De laatste definitieve subsidie vaststelling heeft op 2 december 2016 plaatsgevonden met betrekking tot de verleende subsidie over 2015.

12. Onderzoek ondernemingsplannen	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Totaal opbrengst ondernemingsplannen	111.000	132.000	156.400

Naast de taken voortvloeiend uit het (integraal) toezicht voert het BFT het secretariaat voor de onafhankelijke Commissie van deskundigen notariaat en voor de Commissie van deskundigen gerechtsdeurwaarders. De opbrengsten zijn lager dan begroot en lager dan de realisatie 2015.

13. Overige opbrengsten	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Totaal overige opbrengsten	3.272	1.500	3.000

14. Salarissen en sociale lasten	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Salarissen	3.107.564	3.325.586	3.222.099
Detacheringskosten personeel	117.114	0	88.347
Sociale lasten	329.202	295.077	352.877
Pensioenlasten	442.175	594.818	500.946
Totaal	3.996.055	4.215.481	4.164.269

Ten opzichte van de begroting 2016 zijn de totale personeelskosten 6,2% lager. Dit verschil is met name te verklaren doordat er minder medewerkers in dienst waren.

Gemiddelde bezetting naar sector (in fte)	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Staf	9,2	9,0	9,5
Toezicht Notariaat / Gerechtsdeurwaarders	15,2	16,9	17,0
WWFT	10,5	11,8	11,6
Juridische Zaken/Handhaving	5,2	4,3	4,3
Gedetacheerd	1,4	2,8	2,1
Bestuur	0,3	0,3	0,3
Totaal	41,8	45,1	44,8

Het gemiddeld aantal personeelsleden over 2016 bedroeg 41,8 fte (over 2015: 44,8 fte). Ultimo 2016 waren er 46 medewerkers (18 vrouwen en 28 mannen) in dienst. Ten aanzien van het aantal fte's van de staf kan vermeld worden dat een deel van de stafleden ook participeren in het primaire proces.

15. Afschrijvingen	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Inventaris	1.075	1.075	2.139
Automatisering	47.949	39.941	63.772
Ontwikkelingskosten automatisering	249.827	189.470	186.841
Verbouwing	5.694	5.694	5.694
Totaal	304.545	236.180	258.446
Bijzondere waardevermindering	0	0	290.953
Totaal	304.545	236.180	549.399

16. Bestuurskosten	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Beloning	31.610	30.539	30.849
Reiskosten	1.023	1.728	1.233
Overige kosten	2.063	4.394	3.317
Totaal	34.696	36.661	35.399

De bestuurskosten zijn lager dan begroot en lager dan de realisatie 2015.

17. Overige personeelskosten	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Reis- en onkosten	225.137	246.197	254.699
Werving en selectie	58.184	5.000	22.078
Opleidingen / Cursussen / Symposium	130.506	101.389	97.703
Beveiliging werkplekken / telewerken	27.038	24.011	24.700
Inhuur extern deskundigen	189.485	146.066	86.578
Overige	29.876	39.588	59.407
Totaal	660.226	562.251	545.165

De voornaamste afwijkingen ten opzichte van de begroting betreffen de hogere werving- en selectiekosten en de post Inhuur Extern. Inhuur Externen bestaat uit kosten versterking secretariaat, kosten Commissie van Deskundigen en inhuur ICT.

18. Huisvestingskosten	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Huur inclusief servicekosten	437.175	335.655	418.531
Schoonmaak	14.619	13.322	14.485
Overige	29.292	12.564	17.594
Totaal	481.086	361.541	450.610

19. Bureaunkosten	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Kosten automatisering	135.919	193.082	163.115
Internet	12.090	14.097	11.932
Subtotaal automatisering	148.009	207.179	175.047
Advieskosten	124.666	122.605	103.973
Recherche kosten	42.785	33.878	34.563
Accountantskosten	44.682	21.175	24.200
Commissie van Deskundigen	1.336	623	529
Subtotaal accountants- en advieskosten	213.469	178.281	163.265
Verzekeringen	225.485	222.700	207.552
Kantoorbehoefte	6.690	7.961	8.158
Telefoon	38.711	36.905	37.152
Vakliteratuur	18.871	37.999	27.129
Contributies	17.513	14.688	15.450
Publiciteit en voorlichting	5.109	0	4.379
Porti	34.040	34.775	31.604
Drukwerk en papier	1.462	2.654	3.194
Salarisadministratie	7.813	9.892	9.279
Kopieerkosten	5.140	2.713	4.218
Bankkosten	5.676	845	738
Kosten inzake bezwaaradviescommissie BFT	1.418	2.500	0
Overige kosten	1.605	5.294	5.761
Subtotaal kantoorkosten	369.533	378.926	354.614
Totaal	731.011	764.386	692.926

De totale bureaunkosten zijn lager dan de begroting. Dit is met name te verklaren door de lagere uitgaven met betrekking tot automatisering.

In het kader van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is Bureau Financieel Toezicht verplicht de vergoedingen van topfunctionarissen te vermelden.

Vergoedingen op grond van de WNT 2016

Vrl	Achternaam	Titel	Functie	Deeltijd-factor	Beloning	Onkostenvergoeding		Voorziening t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn	In dienst	Uit dienst	Extra uitkering einde dienstverband
						Vast	Variabel				
A.	Hammerstein	Mr.	Voorzitter bestuur	0,14	15.669				01-01-12		
J.C.A.	Gortemaker	Prof. RA	Bestuurslid	0,08	8.065		323	1.362	01-01-10		
P.	Kole	Mr.	Bestuurslid	0,08	8.065		722		01-03-09		
M.E.	Coffeng	Mr.	Directeur	1,00	49.734	1.353	786	8.001	01-01-14	31-05-16	
G.P.	Vermeulen	RA	Directeur (voormalig)		1.188				01-10-07	31-08-13	
B.N.	Takken	Mr.	Directeur (waarnemend)	1,00	29.394		581	6.319	01-06-16	30-09-16	
B.N.	Takken	Mr.	Hoofd JZ (voormalig directeur)	1,00	28.556		582	4.739	01-10-16		
M.C.	Kaptein	Mr.	Directeur	1,00	24.395	812	44	4.933	01-10-16		
			Toezichthouder	1,00					01-07-03	01-01-16	€ 232.478

De uitkering wegens beëindiging dienstverband aan een werknemer in 2016 betreft de verplichting op grond van afspraken zoals overeengekomen in de vaststellingsovereenkomst met betreffende medewerker.

Het gaat hier om een afkoopsom van de wettelijke- en bovenwettelijke aanspraken van de werknemer.

Vergoedingen op grond van de WNT 2015

Vrl	Achternaam	Titel	Functie	Deeltijd-factor	Beloning	Onkostenvergoeding		Voorziening t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn	In dienst	Uit dienst	Extra uitkering einde dienstverband
						Vast	Variabel				
A.	Hammerstein	Mr.	Voorzitter bestuur	0,14	15.196				01-01-12		
J.C.A.	Gortemaker	Prof. RA	Bestuurslid	0,08	7.826		270	1.217	01-01-10		
P.	Kole	Mr.	Bestuurslid	0,08	7.826		689		01-03-09		
M.E.	Coffeng	Mr.	Directeur	1,00	115.549	3.228	1.735	20.615	01-01-14		
G.P.	Vermeulen	RA	Directeur (voormalig)				1.378		01-10-07	31-08-13	

Utrecht, 14 april 2017

Bestuur

w.g.

Mr. A. Hammerstein
voorzitter

w.g.

Mr. G.J. Olthoff
bestuurslid

w.g.

Prof. J.C.A. Gortemaker RA
bestuurslid

7. OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het bestuur van Bureau Financieel Toezicht

A. Verklaring over de jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Bureau Financieel Toezicht te Utrecht gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: 1. De balans per 31 december 2016. 2. De winst-en-verliesrekening over 2016. 3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.	Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Bureau Financieel Toezicht op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief Controleprotocol WNT. Aanvullend hanteerden wij de Aanwijzing controleprotocol subsidiëring Bureau Financieel Toezicht Deel I en II. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.'

Wij zijn onafhankelijk van Bureau Financieel Toezicht, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming, hebben wij de materialiteit voor fouten en onzekerheden in de jaarrekening als geheel bepaald op € 62.500. Deze materialiteit is gebaseerd op 1% van de totale baten over 2016. Hiermee wordt ook voldaan aan de door het Ministerie van Veiligheid en Justitie voorgeschreven grens voor onzekerheden in de controle van 3% van de verantwoording. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 3.125 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

JUISTE EN VOLLEDIGE VERANTWOORDING VAN DE VOORZIENINGEN

In de jaarrekening zijn de volgende voorzieningen opgenomen welke, gezien de omvang en de schattings-elementen, extra aandacht hebben gekregen tijdens onze jaarrekeningcontrole:

- Voorziening herstructurering. Dit betreft een voorziening voor oud-directieleden conform de bepalingen uit het ARAR (Algemeen Rijksambtenaren-reglement) omtrent de ontslagvergoeding.
- Voorziening uitgestelde beloningen. Dit betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen aan werknemers.
- Voorziening PAS-regeling. Dit betreft een voorziening welke is opgenomen voor toekomstige kosten als gevolg van de PAS-regeling (regeling voor arbeids-duurverkortings).

ONZE CONTROLEAANPAK

Ter controle van de juistheid en volledigheid van deze voorzieningen, hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Wij hebben getoetst of deze voorzieningen dienen te worden opgenomen op basis van de van toepassing zijnde verslaggevingsregels uit de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven.
- Wij hebben de rekenkundige juistheid van de berekeningen die ten grondslag liggen aan de voorzieningen vastgesteld. Tevens hebben wij de voor de berekeningen gebruikte brondata aangesloten met achterliggende documenten en systemen.
- Wij hebben de aannames en uitgangspunten van het bestuur op redelijkheid beoordeeld, en waar mogelijk getoetst met informatie uit externe bronnen, financiële ontwikkelingen in het boekjaar en externe ontwikkelingen.
- Wij hebben de rechtmatigheid van de onttrekkingen en dotaties gecontroleerd.

WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN EN SEMIPUBLIEKE SECTOR (WNT)

Bureau Financieel Toezicht dient te voldoen aan de WNT. Als onderdeel hiervan dient het bestuur in kaart te brengen welke personen kwalificeren als topfunctionarissen en dienen de in het boekjaar uitgekeerde vergoedingen aan de personen te worden toegelicht in de jaarrekening (zie pagina 31).

ONZE CONTROLEAANPAK

Wij hebben getoetst of Bureau Financieel Toezicht voldoet aan de in deze wet gestelde vereisten. Wij hebben aan de hand van de salarisadministratie en de financiële administratie gecontroleerd of de vermelde personen en de aan hen uitbetaalde vergoedingen juist en volledig zijn gepresenteerd in de jaarrekening. Indien van toepassing, hebben wij ten aanzien van gewezen topfunctionarissen vastgesteld dat de bezoldiging is toegelicht, zoals vereist op grond van de WNT.

Het Bureau Financieel Toezicht ontvangt jaarlijks een bijdrage vanuit het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Vanuit het Ministerie worden voorwaarden gesteld, waaronder rechtmatigheid van de bestede subsidiegelden, waaraan moet worden voldaan. Daarnaast zijn er bepalingen in de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen opgenomen omtrent de financiële verantwoording van Bureau Financieel Toezicht.

Wij hebben vastgesteld dat voldaan is aan de controleprotocollen subsidiëring Bureau Financieel Toezicht, opgesteld door het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Wij hebben vastgesteld of voldaan is aan de bepalingen uit de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ◆ Het bestuursverslag.
- ◆ Het directieverslag.
- ◆ De overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ◆ Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- ◆ Overeenkomstig is met Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het opstellen van het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven.

C. Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door het bestuur op 29 november 2014 benoemd als accountant van Bureau Financieel Toezicht vanaf de controle van het boekjaar 2014 en zijn sinds die datum tot op heden de externe accountant.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening en voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven, de Aanwijzing controleprotocol subsidiëring Bureau Financieel Toezicht Deel I en II en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ◆ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ◆ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- ◆ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- ◆ Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaaf zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- ◆ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ◆ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Utrecht, 14 april 2017

BDO Audit & Assurance B.V.

Namens deze,

w.g.

R.W.A. Eradus RA